

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Több termék, kevesebb energia

Megtakarítások a konzervgyárban

Jó egy esztendeje lehetett, hogy lapunkban éppen a Szegedi Konzervgyár példáján igyekeztünk érzékelteni, milyen nehéz is valóban takarékoskodni az energiával. Hiszen a korszerűtlen, elavult berendezések eleve komoly veszteségforrássá szolgálnak. Cseréjük pedig olyanra drága, hogy arra pénz sem igen akad a vállalatoknak, emellett pedig — legalábbis az akkori energiaárakkal számolva — egy ilyen beruházás jó, ha nyolctíz év alatt megtérül. Azaz: roppantul gazdaságtalannak tekinthető. Csakhogy az energiaárak azóta is emelkedtek, s ma már általában nemcsak a népgazdaság összességének fűződnek nagyon komoly érdekei minden lehetséges megtakarításhoz, hanem a felhasználóknak, az egyes vállalatoknak is.

Az első félév adatait nézve úgy tűnik, sok vállalat nagyon is figyelemre méltó eredményeket ért el az energiatakarékosságban. Közülük az egyik a Szegedi Konzervgyár. Íme, néhány adat eredményeik illusztrálására: az első hat hónapban mintegy 30 százalékkal több terméket állítottak elő, mint a tavalyi első félévben (967 vagonnal szemben 1260 vagon árut), energiafelhasználásukat viszont jelentős mértékben csökkentették. Ha eltekintünk az energiaárak tavaszi emelkedésétől, a tavalyi első félévben energia költségeik 16,7 millió forintot tettek ki, az ideiglenes, ugyanabban az időszakban sokkal több termék előállításához 13,9 millió forint értékű energiát használtak föl. Igaz, mindez csak változatlan áron számolva igaz, hiszen a tavaszi energiaár-emelkedések következtében tényleges energiaköltségeik az első félévben 18,6 millió forintot tettek ki. Am, az is nyilvánvaló, hogy ez az összeg jóval magasabb lett volna átfogó takarékosági intézkedések hiányában.

A gyárban elért megtakarításokat kiválóan érzékelteti

még néhány adat. Ezer forint termelési érték előállításához — változatlan áron számolva — tavaly, az első félévben 41,9 forint értékű energiát használtak föl, az ideiglenes pedig 31,1 forintot tett ki ugyanez a költség. Bekalkulálva az energiaárak növekedését, tehát a tényleges energiára fordított kiadásokat vizsgálva pedig azt tapasztaljuk, hogy a takarékoskossági eredményeként a termelési értékhez viszonyított energiaköltség valamivel még mindig alatta maradt a tavalyinak.

Aki valamelyest is járatos gazdaságunk helyzetében, az jól tudja, hogy a költségek csökkentése éppoly fontos tényező, mint példának okául a minőség javítása. Hiszen mindkettő alapvető feltétele a ruink versenyképességének. De hát hogyan is sikerült ilyen jelentős megtakarításokat elérniük? Például azt, hogy amíg tavaly, az első félévben mintegy 3,2 tonna gőzt használtak fel egy tonna áru előállításához, most, az első hat hónapban mindössze 1,76 tonnát. Ez még akkor is jókora különbség, ha azt is bekalkuláljuk, hogy a tavalyi építkezés téli-teszteléséhez tekintélyes mennyiségű gőzt is felhasználtak. Am a gőzfelhasználás csökkenése nem csupán abból adódott, hogy az ideiglenes célokra nem kellett energiát fordítaniuk. A siker okai átfogó takarékoskossági intézkedésekben és az energiatakarékosságra fordított különös figyelemben keresendők.

Érdemes sorra venni néhányat azok közül az intézkedéseik közül, amelyek hozzájárultak ezekhez az eredményekhez. Javították, rendszeresebbé tették például a karbantartást, s közben rendszeresen igyekeztek felderíteni a veszteségforrásokat. Mindez az energiamegtakarításon kívül azzal az eredménnyel is járt, hogy amíg a kondenzvíz-vesztesség miatt tavaly, az első félévben 422 ezer forintot, az ideig-

csak 265 ezer forintot kellett fizetniük az erőműnek, ahonnan a gőzt kapják. Ehhez az is hozzájárult, hogy erejük mértén folyamatosan cserélik az erősen korrodált vezetékeket. Emellett régi, korszerűtlen kondenzéneiket — amelyek mintegy 20 százalékos gőzt is átengedtek, növelve a veszteségeket — is újra, modernebbre cserélik, amelyek már legfeljebb csak egy százalékos gőzt engednek át. A laboratóriumban például a gőzfűtésről — a kondenzvíz hőjét hasznosítva — melegvíz-fűtésre tértek át, amely évente — a régi áron számolva — mintegy 50 ezer forint megtakarítást hoz. A fogadóhőközpontba pedig automatikus mérőszabályozó-kört építettek be tavaly, az év végén, amely lehetővé teszi a gőzfelhasználás alakulásának folyamatos figyelemmel kísérését.

Példaként nyit eddigi intézkedéseik közül. És terveik? Már megrendelték gőztávozataik állapotának, felfűtésük vizsgálatát. Ha a vezeték állapota lehetővé teszi, újra szigetelik, amitől azt várják, hogy akár 8—10 fokkal is csökkenthetik a vezetékben fellépő hővesztéseket. Hasonlóan szigetelni kívánják a gyár első vezetékrendszerét. Mindez nagyjából 2,7 millióba kerülne. Emellett a járműjavító és a tmk-műhely fűtését is meleg vízzel kívánják megoldani. A mintegy 300 ezer forintos költség évente úgy 100 ezer forintos megtakarítást hozhat. Korábban rengeteg veszteséget okoztak az emberi tényezők — fölöslegesen bekapcsolva hagyott világítás, gépek, nyitva hagyott gőzcsapok —, amin szintén fokozatosan változtattak, s további javulást kívánunk elérni. Tervezik azt is, hogy jövőre — ha megkapják a szükséges hitelt és támogatást — beszeresnek egy 3,5 millióba kerülő korszerű alagút-pasztörözőberendezést. Úgy számolják, hogy a 14 régi, elavult pasztörözőt helyettesíteni képes új berendezés évente 1,8 millió forint értékű energiamegtakarítást hozhatna.

Íme: a konzervgyár példája is azt bizonyítja, hogy több figyelemmel, átfogó intézkedések eredményeként komoly sikereket lehet elérni a népgazdasági egyensúly számára oly fontos energiatakarékosságban.

Sz. I.

Befejeződött az anyanyelvi konferencia

Első ízben adták át a Bárczi Géza-emlékérmet

Pécsen záróprogramjához érkezett pénteken a IV. anyanyelvi konferencia. Dél-eltől az orvostudományi egyetem aulájában a bizottságok vezetői összegezték az egyheti munka eredményét, tapasztalatait. Az ülésen felhívta Cserháti József pécsi megyéspüspök, aki hangsúlyozta, hogy továbbra is nagy szerepe van a külföldi magyar egyházak nyelvmegegyeztetésének, magyar kultúrát ápoló tevékenységének.

Délután plenáris üléssel zárult az anyanyelvi konferencia. Ezen a kormányzat képviselőiben Rátkai Ferenc művelődési miniszter-helyettes méltatta az anyanyelvi mozgalom kiemelkedő eseményét, a Magyarok Világszövetsége által immár negyedik alkalommal megrendezett anyanyelvi konferenciát, amelyre három kontinens húsz országából érkeztek külföldi magyarok, akik szívügyüknek tekintik a magyar nyelv, a magyar kultúra ápolását és terjesztését.

Az anyanyelvi konferencia védnöksége emlékéremmel alapított Bárczi Géza-nak, a védnökség első elnökének tiszteletére. A védnökség a mozgalom tizedik évfordulója alkalmából most első ízben ítélte oda a kitüntetést, amelyet öt hazai és tíz külföldi személyiség vehetett át. Magyarországról Imre Samu akadémikus, Ginter Károly tanár, Lőrincze Lajos tanár, Maróti Gyula tanár és Szende Aladár tanár; Angliából Czigány Lóránd irodalomtörténész, Lillywhite-Daróczy Sára tanár; Ausztriából Moor János tanár, Tölly Ernő tanár; az Egyesült Államokból Nagy Károly tanár, Sinor Dénes tanár, Kolosváry Béla tanár; Franciaországból Nagy Pál író; Hollandiából Assendelft-Krisztics Ilona tanár és Svédországból Kisch Klára tanár.

Az ülésen, a már kialakult hagyományok szerint, most is záró nyilatkozatot fogadtak el a konferencia résztvevői. Ebben megállapították, hogy az első anyanyelvi konferencia óta eltelt évtized nagy jelentőségű időszak a Nyugat-Európában, illetve a tengeren túli országokban élő magyarok és a hazai magyarság kapcsolatának alakulásában. Örömmel vették tudomásul, hogy az anyanyelvi konferenciák alkalmából lehetőség nyílt a szocialista országokban élő magyar pedagógusokkal, kulturális vezetőkkel, tudósokkal való tapasztalatcserére is.

A konferencia megállapította, hogy a III. anyanyelvi konferencia ajánlásainak többsége megvalósult. Így az elmúlt években is eredményesen működtek az anya-

nyelvi mozgalom intézményei, mint például a balatoni nyelvtanító gyermektáborok, a sárospataki nyári kolégium, fokozódó érdeklődés kísérte a külföldi magyar nyelvoktatók nyári továbbképzését, aminek Debrecen adott otthont. A Szombathegyi Tanárképző Főiskola cserelátogatásokkal, tanfolyamokkal rendszeresen támogatta a burgenlandi magyar pedagógusok továbbképzését. Számos tankönyv, jegyzet, munkafüzet, szakmai, módszertani közlemény is segítette az anyanyelvi mozgalom céljainak megvalósítását. Eredményes volt a néptáncoktatók továbbképzése, a néptánc- és más művészeti csoportok szakmai támogatása.

A jövőben — mondták — a magyar nyelv oktatását az eddigiekénél is jobban össze kell kapcsolni a legágabb értelemben vett magyar kultúra megismertetésével. Ugyanakkor arra kell törekedni, hogy a külföldön élő magyarok fiatalabb nemzedékei nyelvük és kultúrájuk teljességének birtokában nőjenek fel, mert magyarságtudatuk megőrzéséhez is ez a leginkább célravezető út.

Javasolta a konferencia, hogy a hazai és a külföldi szakemberek egyaránt keressék és tegyék közkinccsá az iskolai és családi magyar nyelvoktatás és a magyar kulturális nevelés összehangolásának lehetőségeit; újabb módszereit. A konferencia védnökségének javasolta: jelentessenek meg tankönyvsorozatot a magyarul egyáltalán nem tudó külföldi gyermekek számára. A javaslatok közé került továbbá, hogy a hazai honismereti és helytörténeti mozgalom és hasonló külföldi kutatások tapasztalatainak hasznosításával, az anyanyelvi mozgalom keretében induljon meg egyes nagyobb külföldi népcsoportok magyar történetének feldolgozása.

A konferencia megbízta a védnökséget, készítse elő és megvalósítsa az anyanyelvi konferencia ötleteit, illetve az V. anyanyelvi konferenciát.

Magyar—kubai műszaki megállapodás

Pénteken Budapesten aláírták a magyar—kubai műszaki-tudományos együttműködési albizottság ülésének jegyzőkönyvét.

A megállapodás alapján az 1981—85-ig terjedő időszakban Magyarország részt vesz Kuba földtani felmérésében, ásványkincseinek meghatározásában, folytatódik a két ország minisztériumai között csaknem húszéves havomárvokra visszatekintő együttműködés egész sor kutatási és fejlesztési témában.

A jegyzőkönyvet Székács Imre, illetve Manuel Garcia, az albizottság társelnökei írták alá.

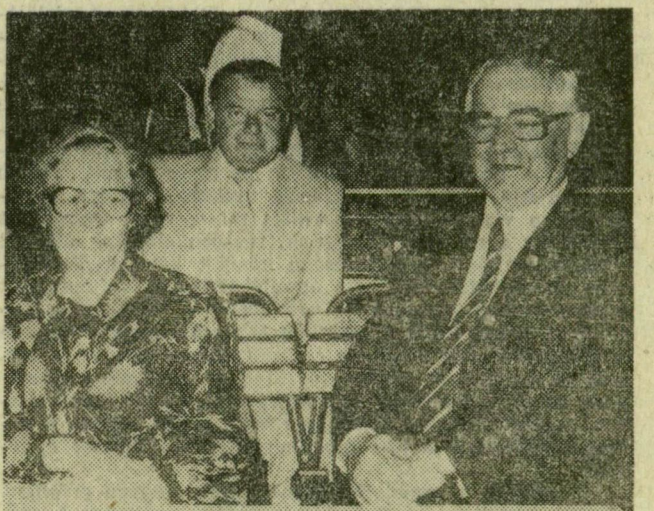
Magyar—algériai megbeszélés

Szalim Szaadi földművelés és földreformügyi miniszter vezetésével augusztus 3. és 7. között algériai mezőgazdasági küldöttség tartózkodott hazánkban. A vendégek Váncsa Jenő mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter meghívására tanulmányozták a magyar mezőgazdaság munkáját és tárgyalásokat folytattak a két ország szakmai együttműködésének fejlesztéséről.

Találkozó

Több éve szoros kapcsolat alakult ki a MÁV szegedi vasúti csomópont és a hőmezőgazdasági Alföldi Porcelángyár MSZBT-tagcsoportja között. Eredményként rendszeresen felkeresik egymást és megvitáik a tagcsoportok munkáját, a soronlévő feladatokat. Ilven találkozóra, hasznos eszmecserére került sor tegnap, pénteken délelőtt Szegeden, a MÁV igazgatóság épületében.

Telt ház a szabadtérin

Nagy László felvétele

Óriási közönségsikerrel megy Szegeden, a szabadtéri játékokon. Strauss operettje, A cigánybáró, A tegnap esti előadásra is zsúfolásig megtelt a hiteles lelátó, s a nézők között ott ült Apró Antal az MSZMP KB tagja, az országgyűlés elnöke (kénünkön jobbról), feleségének és Török Józsefnek, a szegedi városi pártbizottság első titkárnak (társaságban). Tóth Dező művelődési miniszterhelyettes, valamint Juszt Lajos egészségügyi miniszterhelyettes is

A kánikula és a növények

A rosszabb talajok nedvességtartalékai kimerültek

A kánikula a Duna—Tisza közén, a monori dombságtól délre az amúgy is rossz vízgazdálkodású homoktalajok utolsó nedvességtartalékát is felszippanította. Dunay Sándor, az Agrometeorológiai Szolgálat vezetője elmondotta, hogy ezen a területen a talaj felső, félméteres rétegének nedvesség-telítettsége 20—30 százalékos, ami az évszakhoz képest is igen alacsony érték. Azokon a földeken, ahol a vízkészlet mindössze 20 százalékos, a növények már semmilyen nedvesség-utánpótláshoz nem jutnak, számukra „hozzáférhetetlen” ez az igencsak minimális vízáradék. A növény-

zet helyenként sárgul, és azokat a jellegzetes tüneteket mutatja, amelyekből a mezőgazdászok egyértelműen következtetni tudnak a növényzet hiányos ellátására. Másutt az országban a növényállomány viszonylag jól tűri a 35 fokos hőséget. Természetesen ezek csak átlagos értékek tekinthetők. Még a nagyobb tájkörzetekben is előfordul, hogy egy-egy gazdaság kapásvényei most ugyancsak szorongatott helyzetben vannak, mert a korábbi időszakban az adott terület kimaradt az esőzónából.

Országszerte nagy erővel öntöznek a gazdaságokban.

Új miniszteri rendelet

A zöldség- és gyümölcsboltok rugalmasan változtathatják az árakat

A belkereskedelmi miniszter legújabb rendelete értelmében a zöldséget és gyümölcsöt árusító boltok a jövőben a kereslet-kínálatnak megfelelően minden bizonytalanság és központi megbízott jelenléte nélkül bármikor megváltoztathatják az árakat. Mód van tehát arra, hogy ha

a gyorsan romló áru minősége csökken, a boltvezető az árát leszállítsa. Ez növeli a bolti dolgozók személyes érdekességét és felelősségét, s egyben a fogyasztók érdekeit is szolgálja, mert a nem egészen friss áruért nem kell majd teljes árat fizetniük.